

Associazione Regionale Cavità Artificiali

*Avstrijskim, italijanskim in slovenskim
speleološkimi skupinami,
ki so bile prisotne na Trikotniku Prijateljstva
Taipana (Videm)*

Osoppo, 28. junija 2003

Kot sem že nanznanil na sestanku, ki se je vršil leta 2002 pri Vileniški Jami, kjer smo bili gostje Speleološke Skupine Sežana (Slovenija), vam predstavljam èezmejni projekt za popis in klasifikacijo kavern, jam in umetnih votlin iz prve svetovne vojne, ki se nahajajo vzdolž tromeje med Avstrijo, Italijo in Slovenijo.

Kot lahko sami vidite, bo delo zahtevalo precej èasa. Menim, da bodo skupni rezultati vidni komaj v letu 2005.

Spomnim Vas tudi, da bo v istem letu potekalo Mednarodno Speleološko Sreèanje v Grèiji (Atene) in bi bilo vredno, ob tisti priložnosti, predstaviti prvi skupni prispevek dela v imenu treh mejnih držav, opremljen s seznamom Speleoloških Društev iz Avstrije, Italije in Slovenije.

Vabim Vas, da pomislite tudi na to možnost.

Èakam na Vaš odgovor.

Prisrène pozdrave

*Franco Gherlizza
(Predsednik združenja ARCA)*

NAÈRT ZA POPIS IN KLASIFIKACIJO NARAVNIH JAM IN UMETNIH VOTLIN IZ PRVE SVETOVNE VOJNE, KI SE NAHAJAJO NA MEJNI ÈRTI MED AVSTRIJO, ITALIJO IN SLOVENIJO

Deželno Združenje Umetnih Jam predlaga zainteresiranim združenjem skupno delo popisa in klasifikacije jam, kavern in umetnih votlin iz prve svetovne vojne, ki se nahajajo vzdolž mejne èrte med Avstrijo, Italijo in Slovenijo.

Pobuda ima namen odkriti in seznaniti druge s tem posebnim podroèjem prve svetovne vojne, ki ga je veèkrat uradna zgodovina zanemarjala.

Rezultati raziskave bodo služili pri izdaji ene ali veè publikacij, ki bodo vsebovale zbrane podatke ter pri uresnièitvi zgodovinsko-izletniškega vodnika, ki bo povezoval najvažnejše umetne jame iz prve svetovne vojne na italijanskem, slovenskem in avstrijskem ozemlju. Zaèrt se bo zaèel na tržaškem Krasu in bo približno sledil sedanji mejni èrti, z nekaterimi odstopi, in se bo konèal pri izviri reke Piave, kjer se zaèenja deželna Veneto.

RAZISKOVALNA METODOLOGIJA

ARCA se ne predstavlja kot raziskovalna skupina ampak izrecno kot koordinator projekta. Združenja, ki se bodo udeležila pobude bodo morale obvestiti združenje ARCA o obmoèju, ki ga nameravajo raziskati, tako da se bomo izognili prekrivanju skupin na istem obmoèju. Vsaka skupina bo izroèila izvod pridobljenih podatkov v roku in obliki, ki ju bosta doloèila skupaj s koordinatorjem.

Naš namen je, spoštovati razne naèine popisa in klasifikacije, ki jih uporabljajo različne jamarske skupine.

Organizacija potrebuje tudi katastrske podatke, ki so tu spodaj navedeni z "idealnim" obrazcem, katero lahko vse tri države uporabljajo kot vzorec.

Zelo važno je dejstvo, da bodo morale biti vsi obrazci prevedeni tudi v nemšèino, slovenšèino in italijanšèino.

Vsaka skupina bo morala sama poskrbeti za prevod tekstov v ostala dva jezika.

KATASTRSKI OBRAZEC

IME:

Katastrska številka:

Druge denominacije:

Obèina:

Zemljevid:

Topografska pozicija:

Metriène koordinate:

Koordinate z GPS:

Višina vhoda:

Razlika v vršini:

Razvoj:

Vhodna jama:

Notranje jame:

Prva omemba:

Izpopolnitve:

Bibliografija:

Opis:

Slike vhoda in zgodovinske posebnosti.

CENTER ZA NABIRANJE PODATKOV

ARCA nudi možnost uporabe svojega Centra Dokumentacije za zbiranje podatkov, reliefov in fotografij, ki bodo sestavni del publikacij in turistiènih promocij jam in podzemnih votlin.

ARCA si prevzame dolžnost posredovanja drugim združenjem, ob koncu vsakega sonènega leta, kopijo podatkov, ki jih je zbrala v svojem arhivu.

Poleg tega se obvezuje, da bo letno predstavila poroèilo, ki ga bo objavila na skupnem sestanku vseh sodelujoèih društev. Slednji bi se lahko vršil na sedežu v Osoppu ali, po predhodnem posvetovanju, na kraju, ki bo odgovarjal veèini (npr. na enem izmed prihodnjih Trikotnikov Prijateljstva).

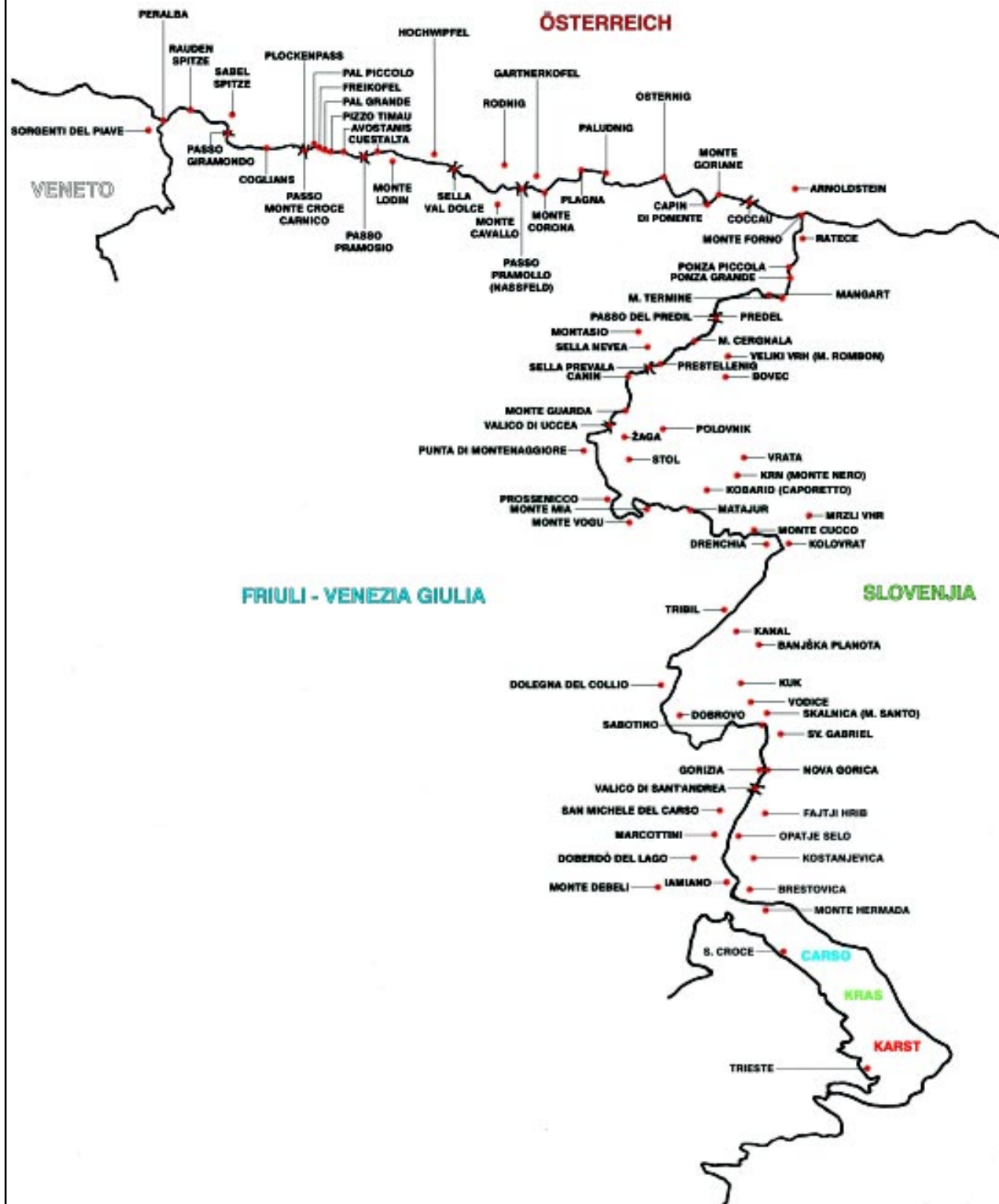
NAÈIN UPRAVLJANJA

Vsaka speleološka skuovina je prosta pri izbiri oblike za realizacijo predlaganih smotrev. Zaželjeno je, da se posamezni prispevki strnejo v skupni dokument, ki bi ga lahko predstavili različnim ustanovam ali združenjem z namenom, da bi slednje pripomogle preko pokroviteljstev, finansiranj, podpor za organizacijo in uresnièitev projekta. Trijezièni dokument bo treba odposlati najvažnejšim politiènim in upravnim institucijam treh držav (in dežel) z namenom, da sensibiliziramo naš skupni cilj.

Za pobudo bo zaprosen tudi visoko pokroviteljstvo predsednikov držav Avstrije, Italije in Slovenije.

Franco Gherlizza

NAÈRT ZA POPIS IN KLASIFIKACIJO NARAVNIH JAM IN UMETNIH VOTLIN IZ PRVE SVETOVNE VOJNE, KI SE NAHAJAJO NA MEJNI ÈRTI MED AVSTRIJO, ITALIJO IN SLOVENIJO

REG 30 / 10 VG - GROTTA CLEMENTINA

Druge denominacije: Kaliè – Obèina: Trst – Zemljevid: CTR 5000, Villa Opicina, 110101 – Top. pozicija: Dolž. 13° 47' 31,5 – Šir. 45° 41' 29,2 – Metriène koordinate: Dolž. 2415878 – Šir. 5060391 – Višina vhoda: 302 m – Globina: 14 m – Razvoj: 95 m – 1.vhod: 0 m – 2.vhod: zamašen – Prva omemba: A. Beram, SAG, 4.1.1920 – Izpopolnitve: U. Mikolic, SAG, 6.1.1988 – F. Gherlizza, CAT, 2.3.2003 – Uporaba: skladišèe streliva (ni dostopna) – Bibliografija: Katastrski obrazec – Katalog.

Grotta Clementina. Vhod.

(Foto Franco Gherlizza)

Jama se odpira v centru vasi Opèine, na privatnem zemljišèu, za številko 115 ulice degli Alpini. Slednja je prva jama, ki jo je jamarsko društvo Società Alpina delle Giulie iz Trsta (ob koncu 19 stol.) opremilo za turisticni ogled. Ob tisti priložnosti je bilo zgrajeno vzdolž zaèetne galerije stopnišèe, ki vodi v centralno jamo.

V nekem spisu Evgena Boegana piše, da je jama služila med prvo

Pripoveduje se, da je jama služila dezerterm iz cesarske vojske ter da se je v njeni notranjosti nahajalo veliko število živil, ki so jih bili pokradli v zadnjem obdobju vojne.

Govori se, da so jo ob koncu prve svetovne vojne kot zatoèišèe uporabljali tudi ruski ujetniki. Slednja jim je koristila kot izhodišèna baza za razne tatvinske podvige v okolici.

Pripoveduje se tudi o skritem prehodu, ki je iz jame vodil na trg, kjer se je nahajal star poštni urad (razširina na Proseški ulici, takoj po novem poštnem uradu).

Pravijo, da so med drugo svetovno vojno preko njega bežali pred nemško ofenzivo.

L'inizio della scalinata d'accesso. (Foto Franco Gherlizza)

svetovno vojno kot skladišče streliva avstro-ogrske vojske. Med drugo svetovno vojno jo je civilno prebivalstvo uporabljalo kot protiletalsko zatočišče. V tistem obdobju je bil tudi umetno postavljen nek drugi vhod z zaščitnimi cemetnimi zidovi, ki se je odpiral na spodnjo dolino. Pozneje je delno zasipanje doline zamašilo vhod.

La scalinata d'accesso vista dall'interno della grotta. (Foto Franco Gherlizza)

GROTTA CLEMENTINA (30 / 10 VG)

